

Maktabgacha va maktab ta’limi tizimining ilmiy muammolari BANKI

T/r	Muammoning nomi	Myammolar tasnifi
I.	Maktabgacha ta’lim sohasining ilmiy muammolari	
1.	Maktabgacha ta’limning yagona konsepsiyasi va rivojlanish strategiyasini ishlab chiqish masalalari	Nazariy- metodologik muammolar
2.	Bolalar rivojlanishini baholashning ilmiy asoslangan, milliy va xalqaro standartlarga mos tizimini yaratish	
3.	Rivojlanish psixologiyasi va pedagogikasi asosida metodik yondashuvlarni takomillashtirish	
4.	Zamonaviy o‘quv-uslubiy majmualar, dasturlar va qo‘llanmalarni ishlab chiqishning yetarli darajada tizimlashtirilmaganligi	Tarbiyaviy va didaktik muammolar
5.	O‘yin faoliyati, STEAM-ta’lim, axborot texnologiyalari orqali bolalarni samarali o‘qitish va tarbiyalash usullarini ishlab chiqish zarurati	
6.	Ona tili va xorijiy tillarni o‘rgatish metodikalarini ilmiy asoslash	
7.	Bolalarning individual qobiliyatlari va psixofiziologik xususiyatlarini hisobga olishda amaliy mexanizmlarning yetarli emasligi	Psixologik- pedagogik muammolar
8.	Iqtidorli bolalar bilan ishlashning maxsus dasturlarini yaratish	
9.	Nogironligi bo‘lgan bolalar uchun inklyuziv ta’lim muammolari	
10.	Oilaning tarbiyadagi o‘rni va ota-onalar pedagogik madaniyatini oshirish zarurati	Ijtimoiy-madaniy muammolar
11.	Milliy qadriyatlar va an‘analarni zamonaviy pedagogika yutuqlari bilan uyg‘unlashtirish	
12.	Raqamli davrda bolalar ongiga turli axborot oqimlarining ta’siri va undan himoyalash mexanizmlarini ishlab chiqish	
13.	Maktabgacha ta’lim tizimida ilmiy tadqiqotlarni yetarli darajada yo‘lga qo‘yilmaganligi	Ilmiy-tadqiqot va amaliyot muammolari
14.	Innovatsion tajribalarni umumlashtirish va ommalashtirishda tizimlilikning yetishmasligi	
15.	Kadrlar tayyorlash va qayta tayyorlash jarayonida ilmiy yondashuvning kuchsizligi	
II.	Boshlang‘ich ta’lim sohasining ilmiy muammolari	
16.	Boshlang‘ich ta’limning konseptual asoslari va milliy ta’lim standartlarini zamon talablariga moslashtirish	Nazariy- metodologik muammolar
17.	O‘quv dasturlarining ortiqcha nazariylikka yo‘naltirilganligi, bolalarning yosh va psixologik xususiyatlariga to‘liq mos kelmasligi	
18.	Ta’lim mazmunini hayotiy ko‘nikmalar bilan uyg‘unlashtirish zarurati	

19.	Dars jarayonlarida innovatsion pedagogik texnologiyalar va interfaol metodlardan foydalanishning yetarli emasligi	Didaktik va metodik muammolar
20.	O'quvchilarda mustaqil fikrlash, tanqidiy yondashuv va ijodiy faoliyatni rivojlantirish mexanizmlarining sustligi	
21.	Ona tili, matematika va tabiatshunoslik fanlarida o'quvchilarning bazaviy bilim va ko'nikmalarini shakllantirishda muammolar	
22.	O'quvchilarning individual xususiyatlari, qiziqishlari va qobiliyatlarini inobatga olishda qiyinchiliklar	Psixologik-pedagogik muammolar
23.	O'quv yuklamasining ortiqqligi natijasida bolalarda ruhiy va jismoniy charchoqning yuzaga kelishi	
24.	Boshlang'ich ta'lim bosqichida o'qishga motivatsiya pasayishi va darslarga qiziqishning kamayishi	
25.	O'qituvchilarning metodik tayyorgarligi va malakasida tafovutlar mavjudligi	O'qituvchilar faoliyati bilan bog'liq ilmiy muammolar
26.	Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarining yetarli emasligi	
27.	O'qituvchilar uchun ilmiy-tadqiqot faoliyatini olib borish sharoitlarining cheklanganligi	
28.	Boshlang'ich ta'lim maktablarida moddiy-texnik baza va didaktik vositalarning yetarli emasligi	Ijtimoiy-iqtisodiy va tashkiliy muammolar
29.	Sinfdagi o'quvchilar sonining ko'pligi sababli individual yondashuv imkoniyatlarining cheklanishi	
30.	Ota-onalarning farzandlari ta'limiga yetarlicha e'tibor qaratmasligi, pedagogik madaniyat darajasining pastligi	
III.	Umumiy o'rta ta'lim sohasining ilmiy muammolari	
31.	Ta'lim mazmuni va davlat ta'lim standartlari zamon talablari bilan to'liq uyg'unlashmaganligi	Nazariy-metodologik muammolar
32.	Fanlararo integratsiya va kompetensiyaga asoslangan yondashuvlarning yetarli emasligi	
33.	Ta'limda innovatsion pedagogik va axborot texnologiyalarini qo'llashning sustligi	
34.	O'quv dasturlarida ortiqcha nazariy yuklama bo'lib, amaliy hayotiy ko'nikmalarga kam e'tibor qaratilishi	Didaktik va metodik muammolar
35.	Darslarda o'quvchilarni mustaqil va tanqidiy fikrlashga yo'naltirishning sustligi	
36.	O'quvchilarning individual qobiliyatlari va ehtiyojlariga mos differensial yondashuvning yetarli darajada bo'lmashligi	
37.	O'quvchilar o'rtasida o'qishga qiziqishning pasayishi, motivatsiyaning sustligi	Psixologik-pedagogik muammolar
38.	Yoshlar ongiga internet va ommaviy axborot vositalaridan kelayotgan turli xavfli oqimlarning salbiy ta'siri	
39.	Psixologik xizmatning maktablarda yetarlicha samarali tashkil qilinmaganligi	
40.	O'qituvchilarning kasbiy malakasida sezilarli tafovutlar mavjud	O'qituvchilar faoliyati bilan bog'liq muammolar
41.	Innovatsion metodikalarni qo'llash ko'nikmalarining yetarli darajada rivojlanmaganligi	
42.	O'qituvchilarning ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirish sharoitlarining cheklanganligi	
43.	Qishloq va shahar maktablari o'rtasida ta'lim sifati va moddiy-texnik baza bo'yicha katta tafovut mavjudligi	

44.	Sinflardagi o'quvchilar sonining ko'pligi individual yondashuvga to'sqinlik qilmoqda	Ijtimoiy-iqtisodiy va tashkiliy muammolar
45.	Ota-onalarning pedagogik madaniyatining pastligi va farzandlar tarbiyasiga mas'uliyatning yetarli darajada bo'lmasligi	
46.	Ta'lim jarayonida milliy va umuminsoniy qadriyatlarni uyg'unlashtirish masalalarining dolzarbligi	Tarbiya va ma'naviyat muammolari
47.	O'quvchilarning ma'naviy immunitetini shakllantirishda tizimlilikning yetarli emasligi	
48.	Huquqiy tarbiya va fuqarolik mas'uliyatini oshirish bo'yicha samarali dasturlar yetishmasligi	
IV.	Pedagog kadrlarni tayyorlash va kasbiy rivojlantirish sohasining ilmiy muammolari	
49.	Pedagog kadrlarni tayyorlashning yagona konsepsiyasi va kompetensiyaga asoslangan modelining yetarlicha ishlab chiqilmaganligi	Nazariy-metodologik muammolar
50.	Kasbiy rivojlanish jarayonida pedagogikaning zamonaviy paradigmalari (raqamli pedagogika, inklyuziv ta'lim, STEAM)ni nazariy asoslashdagi bo'shliqlar	
51.	Pedagoglarning kasbiy faoliyatini baholashning ilmiy asoslangan mezonlari va indikatorlarini ishlab chiqishdagi kamchiliklar	
52.	Pedagogika oliy ta'lim muassasalarida nazariya va amaliyotning uzviy bog'liqligi yetarli darajada ta'minlanmagan	Didaktik va metodik muammolar
53.	Talabalarni amaliyotga tayyorlashda maktab, bog'cha va boshqa ta'lim muassasalari bilan hamkorlik mexanizmlarining sustligi	
54.	O'qituvchilarni tayyorlashda zamonaviy metodlar, interfaol texnologiyalar, raqamli platformalardan foydalanishning yetarli emasligi	
55.	Pedagoglarning uzluksiz kasbiy rivojlanish tizimi yetarlicha samarali yo'lga qo'yilmagan	Kasbiy rivojlanish va malaka oshirishdagi muammolar
56.	Malaka oshirish kurslari ko'pincha nazariy bilim berishga qaratilgan bo'lib, amaliy faoliyatni yetarlicha qo'llab-quvvatlamaydi	
57.	Pedagoglar o'zini-o'zi rivojlantirish, ilmiy izlanish olib borishga rag'batlantirish mexanizmlarining sustligi	
58.	Pedagoglarda kasbiy kuyish (professional burn-out) muammosining o'sib borishi	Psixologik-pedagogik muammolar
59.	Yosh mutaxassislarning kasbga moslashuvi va ularni tizimda ushlab qolishdagi qiyinchiliklar	
60.	Innovatsion faoliyatga tayyorlik, ijodkorlik va moslashuvchanlikni shakllantirishdagi ilmiy asoslarning yetishmasligi	
61.	Pedagog kasbining ijtimoiy nufuzi yetarli darajada yuqori emasligi	Ijtimoiy-iqtisodiy va tashkiliy muammolar
62.	Kadrlar tayyorlash va ularning kasbiy rivojlanishi bo'yicha moliyaviy hamda moddiy-texnik ta'minotning cheklanganligi	
63.	Hududlararo tengsizlik: qishloq va shahar pedagoglari malakasi, imkoniyatlari va sharoitlari o'rtasidagi tafovut	
V.	Umumiy pedagogika sohasining ilmiy muammolari	
64.	Pedagogikaning umumiy konsepsiyasi va kategoriyalarini (ta'lim, tarbiya, rivojlanish, shaxs shakllanishi) zamonaviy ijtimoiy taraqqiyot talablari asosida qayta ko'rib chiqish zarurati	Nazariy-metodologik muammolar
65.	Pedagogik jarayonni ilmiy tadqiq qilish metodologiyasining mukammal ishlab chiqilmaganligi	

66.	Pedagogikani boshqa fanlar (psixologiya, sotsiologiya, falsafa, texnologiya) bilan integratsiya qilish muammolari	
67.	Ta'lim mazmunini kompetensiyaviy yondashuv asosida yangilashdagi ilmiy izlanishlarning yetarli emasligi	Ta'lim mazmuni va metodlari bilan bog'liq muammolar
68.	Pedagogik metodlar va texnologiyalarni o'quvchilar yosh xususiyatlariga moslashtirish muammolari	
69.	O'quvchilarda tanqidiy va kreativ tafakkurni shakllantirishning samarali metodlarini ishlab chiqishdagi bo'shliqlar	
70.	Milliy va umuminsoniy qadriyatlarni uyg'unlashtirishning nazariy asoslari yetarlicha ishlab chiqilmagan	Tarbiya jarayonidagi muammolar
71.	O'quvchilarning ma'naviy-axloqiy tarbiyasida oilaning, maktabning va jamiyatning hamkorligi ilmiy jihatdan chuqur tadqiq etilmagan	
72.	Globallashuv va raqamli davrda yoshlar ongiga turli omillarning ta'sirini ilmiy jihatdan baholash muammolari	
73.	O'qituvchining kasbiy kompetensiyasini baholashning ilmiy asoslangan mezonlari yetarli emas	O'qituvchi shaxsi va faoliyati bilan bog'liq muammolar
74.	Pedagog shaxsining innovatsion faoliyatga tayyorgarligi va ijodkorligini rivojlantirish nazariyasi mukammal ishlab chiqilmagan	
75.	Kasbiy kuyish (professional burn-out), stress va motivatsiya muammolarini pedagogika nuqtayi nazaridan ilmiy tadqiq etish zarurati	
76.	Ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va sun'iy intellektidan foydalanishning pedagogik oqibatlarini o'rganish	Ta'lim jarayonining ijtimoiy-madaniy muammolari
77.	Inklyuziv ta'limni umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyotida ilmiy asoslashdagi bo'shliqlar	
78.	O'quvchilarning ijtimoiylashuvi, shaxs sifatida kamol topishida maktabdan tashqari muhit ta'sirini ilmiy jihatdan chuqur tadqiq qilish zarurati	
VI.	Maxsus pedagogika sohasining ilmiy muammolari	
79.	Maxsus pedagogikaning umumiy pedagogika bilan integratsiyasi va farqlovchi jihatlarini ilmiy asoslashdagi bo'shliqlar	Nazariy-metodologik muammolar
80.	Turli toifadagi nogironligi bo'lgan bolalar (eshitish, ko'rish, nutq, harakat-tayanch, intellektual rivojlanishida nuqsonlari) uchun yagona nazariy konsepsiyaning yetishmasligi	
81.	Maxsus pedagogikaning psixologiya, nevrologiya, logopediya, defektologiya bilan uzviy bog'liqligini chuqur tadqiq etish zarurati	
82.	Nogironligi bo'lgan bolalar uchun individual ta'lim dasturlarini ishlab chiqishning murakkabligi	Didaktik va metodik muammolar
83.	Maxsus ta'lim jarayonida o'quv-uslubiy qo'llanmalar va darsliklarning yetarli emasligi	
84.	Maxsus pedagogikada zamonaviy axborot texnologiyalari, raqamli platformalar va adaptiv vositalardan foydalanish bo'yicha ilmiy izlanishlarning cheklanganligi	
85.	Inklyuziv ta'limni samarali tashkil etishning nazariy asoslari mukammal ishlab chiqilmagan	Inklyuziv ta'lim bilan bog'liq muammolar
86.	Oddiy sinflarda nogironligi bo'lgan bolalar bilan ishlashda differensial va individual yondashuv bo'yicha metodik izlanishlar yetarli emas	
87.	Inklyuziv muhitda sog'lom bolalar va nogironligi bo'lgan bolalar o'rtasida ijtimoiy-psixologik moslashuv muammolari	

88.	Defektolog, logoped, tiflopedagog, surdopedagog kabi mutaxassislarni tayyorlash tizimi yetarlicha takomillashmagan	Pedagog va mutaxassislarni tayyorlashdagi muammolar
89.	Maxsus pedagoglar uchun kompetensiya modelini ishlab chiqish va baholash mezonlari ilmiy asosga to'liq ega emas	
90.	Maxsus pedagoglarda kasbiy kuyish (burn-out), psixologik yuklama va motivatsiya muammolarini o'rganish zarurati	
91.	Jamiyatda nogironligi bo'lgan shaxslarning ijtimoiylashuvi va integratsiyasi bo'yicha ilmiy tadqiqotlarning yetarli emasligi	Ijtimoiy va madaniy muammolar
92.	Oilaning maxsus ta'limdagi o'rni va ota-onalar bilan samarali hamkorlik mexanizmlarini ishlab chiqish masalalari	
93.	Nogironligi bo'lgan shaxslarni mehnat bozoriga tayyorlash va kasbiy ta'limga yo'naltirishning ilmiy asoslari mukammal ishlab chiqilmagan	
VII.	Maktabgacha va maktab ta'limini boshqarish sohasining ilmiy muammolari	
94.	Ta'lim tizimini boshqarishda yagona ilmiy konsepsiya va modelning yetarlicha ishlab chiqilmaganligi	Nazariy-metodologik muammolar
95.	Maktabgacha va maktab ta'limini boshqarishda innovatsion menejment yondashuvlari (strategik boshqaruv, tizimli yondashuv, sifat menejmenti)ning ilmiy asoslari mukammal ishlab chiqilmagan	
96.	Ta'lim sifatini baholashning milliy va xalqaro standartlarga mos indikatorlarini ishlab chiqish zarurati	
97.	Maktabgacha va maktab ta'lim muassasalari o'rtasida uzluksizlik va izchillikni ta'minlash mexanizmlarining yetarlicha shakllanmaganligi	Tashkiliy-boshqaruv muammolari
98.	Hududiy (qishloq va shahar) ta'lim muassasalari o'rtasidagi moddiy-texnik va tashkiliy tafovutlarni bartaraf etishning murakkabligi	
99.	Ta'lim muassasalarini boshqarishda shaffoflik va samaradorlik mexanizmlarining kuchsizligi	
100.	Rahbar kadrlarni tayyorlash va qayta tayyorlash tizimining ilmiy asoslari yetarlicha ishlab chiqilmagan	Kadrlar bilan bog'liq muammolar
101.	Ta'lim muassasasi rahbarlarida zamonaviy menejment, pedagogik liderlik, raqamli texnologiyalarni boshqarish ko'nikmalarini shakllantirishda ilmiy-metodik izlanishlarning yetishmasligi	
102.	Rahbarlarning faoliyatini samaradorlik asosida baholash tizimining ilmiy asoslanganligi sust	
103.	Maktabgacha va maktab ta'limini boshqarishda raqamli transformatsiya jarayonining ilmiy asoslarini ishlab chiqish zarur	Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) bilan bog'liq muammolar
104.	Elektron boshqaruv (e-management), ta'lim monitoringi va statistik tahlil tizimlari ilmiy jihatdan yetarli darajada takomillashmagan	
105.	Ma'lumotlarni tahlil qilish, ta'limda "big data" va sun'iy intellektidan foydalanishning ilmiy-pedagogik oqibatlari to'liq o'rganilmagan	
106.	Ota-ona, mahalla va ta'lim muassasalari o'rtasida hamkorlikni boshqarishning ilmiy asoslari sust ishlab chiqilgan	Ijtimoiy-psixologik muammolar
107.	Ta'lim muassasalarida ijtimoiy-psixologik muhitni shakllantirish va boshqarish mexanizmlari bo'yicha ilmiy tadqiqotlar yetarli emas	
108.	Boshqaruv jarayonida inson omili, motivatsiya va liderlikning ta'siri chuqur o'rganilmagan	

109.	Ta'lim muassasalarini moliyalashtirishda samaradorlikni oshirish va resurslarni adolatli taqsimlash mexanizmlarini ilmiy asoslash zarur	Moliyaviy va resurslarni boshqarish muammolari
110.	Davlat-xususiy sheriklik asosida ta'limni boshqarishning samarali modellarini ishlab chiqishdagi bo'shliqlar	
111.	Ta'lim tizimini boshqarishda korrupsiya va byurokratiyaga qarshi kurashishning ilmiy asoslari yetarlicha ishlab chiqilmagan	

O'zbekiston Respublikasi
Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining
2025-yil " 14 " -oktabrdagi
384-son buyrug'iga
2-ILOVA

**Pedagogika sohasidagi ilmiy maktablarning yutuqlari va tajribalarini ommalashtirish
SXEMASI**

Bosqichlar	Subyektlar	Tadbirlar	Muddatlar
1-bosqich	Pedagogika oliy ta'lim tashkilotlari	Ilmiy natijalarni yig'ish va tahlil qilish: Ilmiy maktab tarixini, asoschilarini, yo'nalish va yutuqlarini tizimlashtirish; Ilmiy ishlanmalar, patentlar, maqolalar, dissertatsiyalar bazasini yaratish.	2025–2026- o'quv yilidan boshlab doimiy
2-bosqich	Pedagogika oliy ta'lim tashkilotlari va hamkor tashkilotlar	Ilmiy maktab tajribalarini hujjatlashtirish: Monografiya, darslik, metodik qo'llanmalar; Ilmiy-ommabop maqolalar, risolalar; Infografika va multimedia materiallar.	2025–2026- o'quv yilidan boshlab doimiy
3-bosqich	Pedagogika oliy ta'lim tashkilotlari va hamkor tashkilotlar	Ommaviy axborot va kommunikatsiya vositalari orqali tarqatish: Ilmiy jurnallar, konferensiyalar, seminarlar; Ommaviy axborot vositalari (gazeta, jurnal, TV, radio); Internet platformalar (veb-sayt, blog, ijtimoiy tarmoqlar); Ijtimoiy tarmoqlar.	2025–2026- o'quv yilidan boshlab doimiy
4-bosqich	Pedagogika oliy ta'lim tashkilotlari va hamkor tashkilotlar	Ta'lim tizimida joriy etish: Oliy ta'lim dasturlariga kiritish; Malaka oshirish kurslarida o'qitish; Ilmiy va o'quv laboratoriyalar tashkil etish; Ta'lim amaliyotiga joriy etish bo'yicha taklif kiritish.	2025–2026- o'quv yilidan boshlab doimiy

5-bosqich	Pedagogika oliy ta'lim tashkilotlari va hamkor tashkilotlar	Xalqaro maydonda tanishtirish va targ'ib qilish: Xorijiy konferensiyalar va simpoziumlarda ishtirok etish; Qo'shma loyihalar va ilmiy hamkorlikni amalga oshirish; Ilmiy yutuqlarni tarjimalar orqali tarqatish.	2025–2026- o'quv yilidan boshlab doimiy
6-bosqich	Pedagogika oliy ta'lim tashkilotlari	Ilmiy maktablarning vorisiyligini ta'minlash: Yosh olimlar uchun ustoz-shogird an'anasini rivojlantirish; Innovatsion loyihalarda ishtirok etish; Grant va stipendiyalar orqali qo'llab-quvvatlash.	2025–2026- o'quv yilidan boshlab doimiy